

نیمسال دوم ۸۵-۸۴

۱- تفاوت وظایف متکلم با فیلسوف در برخورد با حقایق دینی در چیست؟

- (الف) متکلم در برخورد با حقایق دینی از پیش موضع تعیین شده ندارد اما فیلسوف دارد.
(ب) متکلم در برخورد با حقایق دینی از پیش موضع تعیین شده دارد اما فیلسوف ندارد.
(ج) متکلم و فیلسوف در برخورد با حقایق دینی وظایف یکسانی دارند.
(د) متکلم در برخورد با حقایق دینی موضع مدافع دارد اما فیلسوف همواره موضع نفی دارد.

۲- کدام شناخت از دیدگاه الهی برای انسان مهم تر است؟ (صفحه ۲)

- (الف) شناختی که موجب ارضای حس کنجکاوی می شود.
(ب) شناختی که سبب می شود تا نگرش انسان به هستی دگرگون شود.
(ج) شناختی که اسباب عمران و آبادی زندگی بشر بر روی زمین را فراهم می آورد.
(د) شناختی که موجب تعیین مسیر و هدف زندگی و ارزش ها می شود.

۳- کدام گزینه مناسبت درست با عبارت زیر دارد؟ (صفحه ۶)

- « از دلایل وجوب معرفت، اجماع علماست. » این دلیل :
(الف) عقلی است نه نقلی
(ب) چون حجیت ندارد لذا دلیل نیست.
(ج) برای همه مکلفان حجیت دارد.
(د) برای مسلمانان حجیت دارد.

۴- اگر همه اسباب و علل پدید آمدن یک ممکن الوجود فراهم باشد آن گاه وجود چنین موجودی (صفحه ۱۶)

- (الف) ممکن است.
(ب) واجب بالذات است.
(ج) واجب بالغیر است.
(د) ممکن الوجود است.

۵- یکی از مشهورترین دلایل الهیون برای اثبات صانع است. (صفحه ۱۸)

- (الف) برهان نظم
(ب) برهان حدوث
(ج) کشف و شهود و مشاهدات عرفانی
(د) برهان امکان و وجوب

۶- بطلان دور به موجب آن است که (صفحه ۲۲)

- (الف) لازم می آید که دو علت بر سر معلول واحد اجتماع کنند و این محال است.
(ب) لازم می آید که وجود معلول واحد از ناحیه علت دو بار بوجود آید.
(ج) لازم می آید که وجود معلول واحد دچار امتناع شود.
(د) لازم می آید که وجود معلول بر خودش مقدم شود.

برای دانلود پاسخنامه سوالات به سایت همیار دانشجو مراجعه کنید

۷ - ملازمه ای را که عبارت بیان می کند در کدام گزینه آمده است؟ (صفحه ۳۰)

« لانه لو کان موجبا لم يتخلف اثره عنه بالضرورة فيلزم من ذلك »

(الف) فاعلیت باریتعالی قدیم باشد. (ب) قدرت باریتعالی محدود بادش.

(ج) یا قدم عالم را یا حدوث باریتعالی را (د) حدوث عالم را

۸ - هر آن چه در وجود خود محتاج و متکی به جسم است نامند. (صفحه ۳۳)

(الف) ماهیت (ب) جوهر (ج) ممکن (د) عرض

۹ - هر گاه فاعل نتواند فعل و ترک کاری را برگزیند به او فاعل گویند. (صفحه ۳۳)

(الف) مضطر (ب) مکره (ج) مرید (د) موجب

۱۰ - اعتقاد فلاسفه به قاعده الواحد مستلزم محدودیت در چه صفتی از صفات باری تعالی

می شود؟ (صفحه ۳۶)

(الف) رزاقیت (ب) علم (ج) حیات (د) خلق

۱۱ - تضادفی بودن نظم هستی محل نزاع چه گروه هایی بوده است؟ (صفحه ۴۶)

(الف) ماتریالیست ها با اشاعره (ب) اشاعره با معتزله

(ج) مادیون با الهیون (د) الهیون با ثنویه

۱۲ - کدام گزینه درست است؟ (صفحه ۵۳)

(الف) صفت علم و قدرت در انسان موجب حیات است در حالی که خداوند چون حی است صفت علم و قدرت در او پدید می آید.

(ب) حیات با علم و قدرت ملازمه ضروری دارد و از آن دو می توان حیات را اثبات کرد.

(ج) صفت حیات در خداوند صرف امکان اتصاف او به علم و قدرت نیست بلکه حیات صفت ثبوتی و زائد بر ذات است.

(د) علامه حلی همراه با سایر متکلمان شیعه در « کشف المراد » قائل شده که صفت حیات به صفت سلبی بر می گردد.

۱۳ - با توجه به نقد مؤلف کتاب به تعریف صفت ارده در خدا، گزینه درست را انتخاب

کنید. (صفحه ۶۳)

(الف) اراده در خدا به معنای آن است که او علم به مصالح امور داشته باشد.

(ب) اراده در خدا عبارت است از خلق کردن بدون مرجع.

(ج) مراد از اراده در خدا تخصیص دادن امور به مصالحی چون علم و قدرت

(د) اراده در خدا یعنی این که او اختیار دارد و امور را انتخاب می کند.

۱۴ - منظور از این که ذات تعالی متصف به صفت قدیم، ازلی، باقی و ابدی است آن است که : (صفحه ۶۷)

- الف) خدا همواره در زمان های واقعی وجود داشته و دارد.
- ب) خدا همواره در زمان های واقعی و فرضی یا ممکن وجود داشته و دارد.
- ج) خدا نسبت به گذشته در زمان های واقعی هرگز سابقه عدم و نیستی نداشته .
- د) خدا نسبت به زمان واقعی یا محقق در گذشته سابقه نیستی ندارد.

۱۵ - کدام گزینه درست است؟ (صفحه ۶۸)

- الف) اشاعره قائلند اثبات صفت کلام برای خدا تنها از طریق نقل است.
- ب) معتزله قائلند اثبات صفت کلام برای خدا علاوه بر دلیل نقلی از طریق دلیل عقلی هم قابل اثبات است.
- ج) اشاعره به دو طریق عقلی و نقلی صفت کلام را برای خدا قابل اثبات می دانند.
- د) معتزله و امامیه قائلند طریق اثبات صفت کلام برای خدا منحصر به طریق نقل است.

۱۶ - کدام گزینه نظر اشاعره درباره کلام خداست؟ (صفحه ۷۰)

- الف) هر گوینده پیش از آن کلامی بر زبان آورد حقیقت آن را در نفس و ذات خود دارد، این حقیقت همان ما فی الضمیر است که کلام نفسی گویند.
- ب) خدا با قدرت خود در عالم اجسام اصوات و حروف را ایجاد می کند که در ترکیب با یکدیگر معنادار هستند.
- ج) کلام الهی جزو صفات فعل است.
- د) حقایقی که در ذات خداوند حاضرند کلام نفسی و اگر این حقایق تعبیر شوند کلام لفظی خدا به حساب می آیند.

۱۷ - قولی که درباره محل کلام خدا می‌گوید: کلام خدا مانند کلام انسانی قائم به ذات خداست و این خود خداست که سخن می‌گوید والفاظ را ادا می‌کند، منسوب به (صفحه ۷۲)

الف) امامیه ب) کرامیه و امامیه ج) معتزله و اشاعره د) حنابله و کرامیه

۱۸ - بدیهی ترین دلیل عقلی بر ابطال جبر در کدام گزینه آمده است؟ (صفحه ۱۳۶)

- الف) اگر خدا خالق افعال ما باشد و ما قدرتی بر ترک و فعل نداشته باشیم خدا ظالم ترین افراد است زیرا گناه را در انسان خلق می کند و سپس وی را به ان گناه عقوبت می کند.
- ب) هر کس میان سقوط قهری خویش و پایین آمدن از نردبان را تمایز می گذارد.
- ج) اگر انسان در افعال خود مجبور باشد مکلف شدن وی به تکالیف «تکلیف ما لا یطاق» خواهد بود.
- د) اگر انسان در افعال خود مجبور باشد تعالیم اخلاقی و تربیتی برای وی بی معنا خواهد بود.

۱۹- در تعارض میان دلایل عقلی و نقلی کدام راه حل پیشنهاد می شود؟ (صفحه ۸۵)

- الف) در تعارض میان ادله، دلیل عقلی مردود است و دلیلی نقلی مورد تمسک قرار می گیرد.
ب) حجیت هر دو دلیل عقلی و نقلی مردود است.
ج) به حجیت دلیل عقلی تمسک می شود و دلالت دلیل نقلی را از ظاهرش منصرف می سازند.
د) به حجیت هر دو دلیل عقلی و نقلی تمسک می شود.

۲۰- کدام گزینه درست است؟ (صفحه ۸۸)

- الف) خداوند دارای هیچ نوع لذت و الم حسی نبوده اما دارای لذت عقلی است.
ب) خداوند به دلیل ادراک ناملازمات مخلوقات دچار الم عقلی می گردد.
ج) خداوند کامل ترین ادراک را از مدرکات دارد و این امر موجب لذت کامل اوست.
د) فلاسفه با وجود الم عقلی در خدا و متکلمان با لذت عقلی در خدا مخالفت دارند.

۲۱- کدام یک از دلایل زیر رد شیعه بر اشاعره در ذاتی بودن حسن و قبح ذاتی افعال

است؟ (صفحه ۱۴۳)

- الف) اتصاف برخی از افعال به حسن و قبح به جهت اخبار شارع است.
ب) عقل به استقلال در درک حسن و قبح افعال عاجز است.
ج) هر انسانی بدون راهنمایی شارع حسن و قبح برخی از افعال را درک می کند.
د) از این که حسن و قبح افعال جنبه شرعی دارد افراد بی اطلاع از شریعت بدی و خوبی افعال را درک نمی کنند.

۲۲- درباره رویت پروردگار کدام گزینه درست است؟ (صفحه ۱۰۱)

- الف) اگر خدا مجرد باشد دارای جهت نیست با وجود آن قابل رؤیت است: اشاعره بر این نظر هستند.
ب) اگر خدا در آخرت مجرد نباشد در آن جا قابل رؤیت است. کرامیه بر این نظرند.
ج) همه مسلمانان بر این باورند که خدا جهت و مکان ندارد در دنیا و آخرت قابل رؤیت نیست.
د) آن چه برای دیدن یک چیز از تابش نور وجود مکان و جهت داشتن و غیر آن ضرورت دارد همه مقدمات رویت هستند و برای رؤیت خدا این مقدمات لازم نیست بلکه حاصل رؤیت که علم و معرفت به شیئی است درباره رؤیت خدا صدق می کند، امامیه بر این نظرند.

۲۳ - کدام گزینه درست است؟ (صفحه ۱۰۶)

«منظور از رؤیت خدا این است که همان گونه که در دنیا ماه شب چهاردهم در آسمان بر ما منکشف است و بر وجود آن یقین داریم در آخرت هم تمام حجاب ها و موانع دنیوی که مانع از یقین کامل به وجود خداست برطرف می شود.» این نظریه از رؤیت از است.

الف) اشاعره ب) شیعه ج) معتزله د) مجسمه

۲۴ - کدام گزینه درست است؟ (صفحه ۱۰۹)

الف) وحدانیت خدا جزء اصول دین است و انکار آن شخص را از زمره پیروان ادیان الهی خارج می سازد.

ب) از دلایل نقلی وحدانیت خدا اخبار قرآن است که فرموده « ما لکم من اله غیره »

ج) اخبار انبیاء مبنی بر وجود خدا دور است و باطل

د) اثبات وحدانیت خدا بر گزارش انبیاء مستلزم دور نیست.

۲۵ - کدام گزینه درست است؟ آیه شریفه : « لو کان فیهما الهه الا الله لفسدتا » دلالت بر

..... (صفحه ۱۱۲)

الف) اثبات نقلی وجود خدا ب) اثبات عقلی وحدانیت خدا

ج) اثبات عقلی وجود خدا د) اثبات وجود نظم در هستی

۲۶ - کدام گزینه درست است؟ « فرقه ای که صفات خدا را زائد بر ذات دانسته اند برای

توجیه نظریه خود قائل به « حال » شده اند، نام آن فرقه است. (صفحه ۱۲۰)

الف) کرامیه ب) اشاعره ج) بهشمیه د) معتزله

۲۷ - کدام گزینه تفسیر نظریه « کسب » است؟ (صفحه ۱۳۹)

الف) ذات همه افعال را خدا خلق می کند جهات و عناوین عارض بر ذوات افعال از ناحیه انسان را کسب گویند.

ب) آن چه از ناحیه افعال از ثواب و عقاب نصیب فاعل می گردد کسب گفته می شود.

ج) افعال منطوی بر توجه و نیت را کسب نامند.

د) به افعالی که با اختیار از ناحیه فاعل صادر می شود، کسب گفته می شود.

۲۸ - اگر صدور فعل قبیح از خدا روا باشد، علامه اثبات چه امری را ممتنع دانسته است /

(صفحه ۱۴۹)

الف) اثبات حسن و قبح ذاتی افعال ب) اثبات اختیار انسان

ج) اثبات نبوات د) اثبات جبر

۲۹ - اشاعره به چه دلیل هدفداری را از افعال باریتعالی نفی می کنند؟ زیرا مستلزم

..... (صفحه ۱۵۱)

- الف) نفی صفت علم در خدا می شود.
ب) نقصان ذات باریتعالی می شود.
ج) نفی صفت قدرت در خدا می شود.
د) وجود جهل در ذات باریتعالی می شود.

۳۰ - تفاوت ثواب و عوض در چیست ؟ (صفحه ۱۷۱)

- الف) در ثواب پاداش است و در عوض استحقاق پاداش است.
ب) در عوض بدون استحقاق پاداش داده می شود در ثواب در قبال استحقاق پاداش داده می شود.
ج) در عوض تفضل وجود دارد و در ثواب تعظیم.
د) در ثواب تعظیم وجود دارد و در عوض وجود ندارد.

پاسخنامه

۱) گزینه (ب) صحیح است.

۲) گزینه (د) صحیح است. گاهی شناخت انسان از چیزی تأثر فوری بر زندگی مادی ندارد بلکه اثر آن به نحوی دیگر است. این شناخت برای ما جهان بینی خاصی می سازد و این جهان بینی به ما در انتخاب راه اصلی و اهداف اساسی زندگی کمک می کند. بنابراین بشر نیازمند آن است که هدف زندگی خود را مشخص نماید و بفهمد در کدام راه و مسیر حرکت کند و چه ارزشها و معیارهای اخلاقی را باید برای خویش برگزیند.

۳) گزینه (د) صحیح است. اجماع و اتفاق تمام علمای، کلامی بر این است که شناخت امور بر یکایک مسلمین واجب است و اجماع علماء هم به اتفاق همه مسلمین حجت است.

۴) گزینه (ج) صحیح است. به موجب اصل ضرورت علی و معلولی با تحقق علت تامه هر ممکن الوجودی وجودش ضروری می شود بنابراین چیزی که ذاتاً ممکن الوجود است هنگام تحقق علت تامه اش واجب بالغیر می شود.

۵) گزینه (الف) صحیح است

۶) گزینه (د) صحیح است.

۷) گزینه (ج) صحیح است.

۸) گزینه (د) صحیح است.

۹) گزینه (د) صحیح است

۱۰) گزینه (د) صحیح است.

۱۱) گزینه (ج) صحیح است. مادیون معتقدند که نظم طبیعی در اثر جمع شدن تصادفی شرایط فیزیکی و شیمیایی در عالم ماده به وجود آمده است بی آنکه خالق آگاه این شرایط منظم و حساب شده را ایجاد کرده باشد. از طرف دیگر الهیون عقیده دارند که نظام جهان و خصوصاً نظام حیاتی موجودات زنده بسیار پیچیده تر و دقیق تر و حساب شده تر از آن است که بتوان آن را به سادگی به تصادف نسبت داد.

۱۲) گزینه (د) صحیح است.

۱۳) گزینه (الف) صحیح است. عامل مخصص صفت قدرت نمی تواند باشد چون اولاً قدرت خدا نسبت به همه چیز یکسان است و ثانیاً شأن قدرت ایجاد است نه تخصیص. علم الهی هم به طور مطلق و کلی نمی تواند مخصص قرار گیرد چون مخصص باید سبب ایجاد ممکنات باشد درحالی که علم خدا تابع ممکنات است نه علت و سبب آنها. سایر صفات هم صلاحیت مخصص بودن را ندارند. بنابراین مخصص فقط می تواند علم خاص الهی باشد یعنی علم به خدا به مصلحتی که در امور

وجود دارد نه علم خدا به طور مطلق و کلی. این مخصص یعنی علم خدا به مصلحت امور را اراده الهی می نامیم.

۱۴) گزینه (ب) صحیح است.

۱۵) گزینه (ج) صحیح است.

۱۶) گزینه (الف) صحیح است.

۱۷) گزینه (د) صحیح است.

۱۸) گزینه (ب) صحیح است.

۱۹) گزینه (ج) صحیح است.

۲۰) گزینه (ج) صحیح است. خداوند بالاترین مدرکات است و متعلق ادراک او هم بالاترین ادراک شونده ها است و علم و ادراک او هم کاملترین ادراکات است و چون لذت چیزی جز ادراک امر ملایم با ذات نیست پس او به طریق اولی از این ادراک لذت می برد و چون مدرک و ادراک بالاترین هستند پس لذت او هم اتم لذات است.

۲۱) گزینه (ج) صحیح است.

۲۲) گزینه (الف) صحیح است.

۲۳) گزینه (الف) صحیح است.

۲۴) گزینه (الف) صحیح است. صفت وحدانیت تا آن حد مهم است که جزء اصول دین قرار گرفته یعنی اگر کسی آن را انکار کند اصلاً از دین خارج می شود و در زمره پیرو واقعی هیچ یک از ادیان الهی قرار نمی گیرد زیرا اساس اعتقادات در تمام ادیان الهی همان اعتقاد به خدای واحد است.

۲۵) گزینه (ب) صحیح است.

۲۶) گزینه (ج) صحیح است.

۲۷) گزینه (الف) صحیح است.

۲۸) گزینه (ج) صحیح است.

۲۹) گزینه (ب) صحیح است. اشاعره ادعا می کنند که خدا در افعال خود هیچ گونه هدفی ندارد و کارهای خود را بدون هدف و غرضی انجام می دهد دلیل آنان در اثبات این ادعا این است که فاعلی در افعال خود هدفی را دنبال می کند که در ذاتش نقصی وجود داشته باشد و او با انجام این فعل و رسیدن به آن هدف بخواهد نقص و کمبود خویش را بر طرف کند.

۳۰) گزینه (د) صحیح است. ثواب لفظی است که همراه با بزرگداشت و تکریم فرد است اما عوض به معنای لفظی است که فرد مستحق آن است و در آن تعظیم و اجدال او وجود ندارد.